

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nissewaard

Onderzoek gemeente

Onderzoek naar voor- en vroegschoolse educatie

Datum vaststelling: 28 augustus 2020

Samenvatting

De inspectie houdt toezicht op de wijze waarop de gemeenten de verplichtingen aangaande het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) nakomen. Gemeenten vullen hiervoor jaarlijks een digitale vragenlijst in.

In 2016 heeft de inspectie onderzoek gedaan naar het vve beleid in de gemeente Nissewaard. Door de fusie van Spijkenisse en Bernisse in 2015 was het toen nog te vroeg om het vve-beleid van deze nieuwe gemeente te beoordelen. In 2017 en 2018 hebben wel twee voortgangsgesprekken plaatsgevonden.

Voor dit onderzoek hebben we de jaarlijkse vragenlijst geverifieerd aan de hand van de aangeleverde documenten en de toelichting daarop, in een gesprek met de betrokkene van de gemeente. Vervolgens hebben we de eisen met betrekking tot het vve-beleid beoordeeld en de eigen aspecten van kwaliteit gewaardeerd.

Beeld van de kwaliteit van vve binnen de gemeente

Wat gaat goed bij vve?

De gemeente heeft duidelijke afspraken gemaakt met betrokken partners over wie doelgroepkinderen zijn. JGZ indiceert deze doelgroepeuters en stimuleert de betreffende ouders om hun kind deel te laten nemen aan een voorschool. Ook heeft de gemeente ervoor gezorgd dat alle voorschoollocaties voldoen aan de wettelijke voorwaarden, zoals het werken met een geïntegreerd vve programma om de brede ontwikkeling van peuters te stimuleren.

Wat moet beter bij vve?

De gemeente moet met de schoolbesturen afspraken maken over wat ze wil dat kleuters kennen en kunnen om succesvol in groep 3 te kunnen starten.

Ook moeten er tussen de voorscholen en de basisscholen goede afspraken gemaakt worden over de wijze waarop de voorscholen gegevens over de peuters overdragen aan de basisscholen, zodat er een soepele doorgaande lijn is van voor- naar vroegschool. De gemeente krijgt hiervoor enkele herstelopdrachten.

Gemeente: Nissewaard
Gemeente nummer: 1930

OAB-budget gemeente 2020:
€ 3.109.400

Aantal houders in de gemeente
zonder voorschoolse educatie: 2

Aantal houders in de gemeente met
voorschoolse educatie: 7

Aantal kinderdagverblijven
met voorschoolse educatie in de
gemeente: 23

Aantal schoolbesturen in de
gemeente: 4

GGD-regio: GGD Rotterdam
Rijnmond

Wat kan beter bij vve?

De gemeente kan meer sturen op de ontwikkeling en de uitvoering van het beleid van voor- en vroegschoolse educatie. Hierbij kan de gemeente ook nadrukkelijk nadenken over wat ze wil bereiken als het gaat om ouderparticipatie. Ook kan de gemeente meer de regie pakken om alle betrokken partners samen te brengen en goede afspraken met elkaar te maken. Bijvoorbeeld over de externe zorgstructuur en hoe de voor- en vroegscholen zorgen dat de uitvoering van vve van goede kwaliteit is.

Vervolg

In het voorjaar van 2021 voeren we een herstelonderzoek uit om na te gaan of de gemeente aan alle wettelijke eisen voldoet en in hoeverre de gemeente er in geslaagd is om de eigen aspecten van kwaliteit te versterken.

Inhoudsopgave

1.	Opzet onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op gemeenteniveau	7
3.	Reactie van de gemeente	14

1. Opzet onderzoek

De inspectie heeft onderzoek uitgevoerd bij de gemeente Nissewaard.

Werkwijze

- Analyse van de beantwoorde digitale vragenlijst in relatie tot de bevindingen tijdens eerder onderzoek van het vve-beleid van de gemeente;
- Analyse van aanvullend opgevraagde informatie in relevante beleidsdocumenten van de gemeente;
- Een gesprek met de betrokken beleidsambtenaar over het vve-beleid van de gemeente;
- Beoordeling van het vve-beleid van de gemeente Nissewaard.

Bij het onderzoek naar vve-gemeenten worden de volgende standaarden onderzocht.

Standaarden gemeente	Onderzocht
1. Gemeentelijk beleid	
1.1 Definitie doelgroepkind	•
1.2 Bereik	•
1.3 Toeleiding	•
1.4 Doorgaande lijn	•
1.5 Resultaten	•
1.6 Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau	•
2. Vve beleidscontext	
2.1 Integraal vve-programma	•
2.2 Ouders	•
2.3 Externe zorg	•
2.4 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen	•
2.5 Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau	•
3. Vve condities	
3.1 De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt	•
3.2 Er is een gemeentelijk vve-subsidiekader	•

Onderzoeksactiviteiten

Wij hebben de jaarlijkse vragenlijst, ingevuld door de gemeente, geverifieerd. Dit hebben we gedaan aan de hand van de aangeleverde documenten en de toelichting daarop, die we kregen in een gesprek met de betrokkene van de gemeente. Vervolgens hebben wij de wettelijke eisen met betrekking tot het vve-beleid beoordeeld en de overige aspecten van kwaliteit gewaardeerd.

Legenda

De beoordeling en waardering van standaarden wordt in dit rapport aangegeven door de hiernaast geplaatste legenda. Standaarden die een wettelijke basis hebben worden beoordeeld (onvoldoende, voldoende, goed). Standaarden die geen wettelijke basis hebben, maar belangrijke aspecten van kwaliteit zijn worden gewaardeerd (kan beter, voldoende, goed).

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de resultaten van het gemeentelijke onderzoek naar vve en de afspraken over het vervolgtoezicht.

In hoofdstuk 3 hebben we de reactie van de gemeente op het onderzoek naar vve en de rapportage daarover opgenomen.

Legenda

Beoordelingen en waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Onvoldoende
- Kan beter
- Voldoende
- Goed

2 . Resultaten onderzoek op gemeenteniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek bij de gemeente Nissewaard op de standaarden voor vve.

Context:

In 2015 zijn de gemeenten Bernisse en Spijkenisse samengevoegd tot de nieuwe gemeente Nissewaard. In 2016 heeft de inspectie een eerste onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van het vve-beleid in deze nieuwe gemeente. De gemeente Nissewaard stond voor twee majeure ontwikkelingen. Enerzijds de samenvoeging van het vve-beleid van twee gemeenten tot één uniform gemeentelijk vve-beleid. Anderzijds de harmonisatie van het peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang. Dit proces moest nog volledig op gang komen. De inrichting, uitvoering en kwaliteit van vve hielden met beide processen verband. Veel onderdelen het vve-beleid waren daarom nog niet te beoordelen.

Op 31 oktober 2017 heeft een voortgangsgesprek plaatsgevonden. Het proces van samenvoeging en harmonisatie was zo goed als afgerond. Ook waren de voorwaarden gecreëerd om vve op alle opvanglocaties te kunnen aanbieden. Met de verschillende kinderopvang partners is tevens gewerkt aan het verder opstellen van gedeelde kaders, zoals een herijking van de doelgroepdefinitie, de procedures voor indicatiestelling en registratie en de toeleiding van doelgroepeuters. Het plan was om rond de zomer van 2018 de kaders helder te hebben zodat ook de schoolbesturen en scholen betrokken konden worden bij het realiseren van de volgende stap: afspraken over resultaten en een doorgaande lijn van voor- naar vroegscholen.

Op 15 mei 2018 zou een herhalingsonderzoek plaatsvinden om na te gaan in hoeverre de gemeente nu voldeed aan de wettelijke eisen rond vve. Dit onderzoek is echter omgezet in een tweede voortgangsgesprek omdat bleek dat de gemeente nog vertraging had opgelopen in het proces van vaststelling van de kaders en afstemming tussen de verschillende partners.

Ook het realiseren van nieuwe evenwichten tussen alle betrokken partijen bij het aansturen en uitvoeren van de op vve gerichte activiteiten in de dagelijkse praktijk bleek nog moeizaam.

Samenvattend oordeel

De gemeente Nissewaard voldoet ten dele aan haar wettelijke verplichtingen voor wat betreft vve.

Ook nu, begin 2020, is het de gemeente namelijk nog niet gelukt om de samenwerking met de schoolbesturen en scholen vlot te trekken en afspraken te maken over de beoogde resultaten van voor- en

vroegscholen (1.5) en een zo soepel mogelijke doorgaande lijn (1.4). Dit zijn wettelijke eisen waaraan een gemeente moet voldoen. Ook blijkt de gemeente de regie enigszins verloren te hebben en is er geen sprake van stevig vve-beleid, waarin de gemeente helder de visie, ambities en doelen aangeeft omtrent vve.

Daar tegenover staat dat de kaders voor de voorscholen nu wel helder zijn gesteld en dat in de gemeente Nissewaard nu sprake is van een dekkend aanbod van vve in bijna alle kinderopvanglocaties.

2.1. Voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van de kwaliteitsgebieden 'Gemeentelijk vve-beleid (1)', 'Vve-beleidscontext (2)' en 'Vve-condities (3)'.

Gemeentelijk vve-beleid	O	K	V	G
1.1 Definitie doelgroepkind			•	
1.2 Bereik			•	
1.3 Toeleiding			•	
1.4 Doorgaande lijn	•			
1.5 Resultaten	•			
1.6 Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau		•		

Vve-beleidscontext	K	V	G
2.1 Integraal vve-programma		•	
2.2 Ouders	•		
2.3 Externe zorg	•		
2.4 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen	•		
2.5 Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau	•		

Vve-condities	O	K	V	G
3.1 De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt			•	
3.2 Er is een gemeentelijk subsidiekader			•	

Gemeentelijk vve-beleid

1.1 De gemeente heeft een doelgroepdefinitie

We beoordelen deze standaard als Voldoende. De gemeente heeft een brede doelgroepdefinitie waarin het risico op taal- en ontwikkelingsachterstand een criterium is, evenals het opleidings- en taalniveau van de ouders. Deze doelgroepdefinitie is geaccordeerd door de instellingen voor kinderopvang, de jeugdgezondheidszorg (JGZ), de schoolbesturen en de gemeente.

1.2 Er zijn voldoende kindplaatsen

We beoordelen deze standaard als Voldoende. De gemeente heeft in samenspraak met de houders van kinderopvang voorzien in voldoende kindplaatsen waar voorschoolse educatie wordt aangeboden. We baseren ons hierbij op de gegevens van de gemeente van 1 oktober 2018. Op dat moment waren er 120 peuters geïndiceerd als doelgroepeuter, terwijl er 135 kindplaatsen beschikbaar waren. Van de doelgroepeuters namen bovendien 108 deel aan vve, waarmee 90 procent bereikt is.

Opvallend is wel, dat het CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek) aangeeft dat er in 2017 230 peuters een risico lopen op achterstand. Dit aantal is de basis voor de bekostiging in 2019 (T-2). Het CBS hanteert hiervoor echter andere criteria, zoals herkomst, opleidingsniveau van de moeder en of het gezin in de schuldsanering zit. Hier kan het verschil met de door de JGZ geïndiceerde doelgroepeuters liggen. De gemeente geeft aan dat de komende jaren, door de verhoging van het onderwijsachterstandenbudget (OAB) en bekostigingsgrondslag ook de indicering nogmaals onder de loep genomen gaat worden.

1.3 De toeleiding naar voorscholen is geregeld

We beoordelen de Toeleiding als Voldoende.

De gemeente heeft met JGZ afgesproken dat zij verantwoordelijk zijn voor indicatie van doelgroepeuters en toeleiding naar locaties met voorschoolse educatie binnen de gemeente. Indien nodig zorgt JGZ voor een warme overdracht van de ouder en kind naar een voorschool. Daarmee voldoet de gemeente aan haar wettelijke verplichting.

Er was ook een terugkoppelingsregeling afgesproken. Dat betekende dat de voorscholen aan JGZ doorgaven welke doelgroepkinderen op hun locatie aan vve deelnamen. Uit een evaluatie van de toeleidingsprocedure bleek dat dit wat was weggezakt. Binnenkort brengt de gemeente de afspraken hierover opnieuw onder de aandacht.

De gemeente beaamt dat in de beleving van scholen en schoolbesturen te weinig peuters deelnemen aan vve dan wel andere vormen van opvang, waardoor teveel peuters met een achterstand aan de basisschool beginnen.

Een aanscherping van de terugkoppelingsregeling kan helderheid geven of dit feitelijk ook zo is.

1.4 De doorgaande lijn is niet voldoende geborgd

Deze standaard beoordelen we als Onvoldoende. De gemeente heeft onvoldoende zicht op de wijze waarop de kindgegevens worden overgedragen van voor- naar vroegschool. Hiermee voldoet de gemeente niet aan artikel 167, lid 1a onder 3 van de Wet op het primair onderwijs (WPO).

Er is weliswaar een standaard overdrachtsformulier, waarin ook ontwikkelingsgegevens overgedragen worden, maar dit formulier wordt niet door alle voor- en vroegscholen op eenduidige wijze gebruikt. Voor- en vroegscholen hebben vaak verschillende wensen als het gaat om de (warme) overdracht. Het is van belang dat niet alleen het overdrachtsformulier in de revisie gaat, maar dat voor- en vroegscholen heldere afspraken maken over de wijze waarop de overdracht plaats moet vinden.

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor een soepele doorgaande lijn belegd bij de Regionale Overleggen Kindkracht (ROK's). Deze ROK's zijn per wijk ingericht. Dit betekent dat de gemeente geen zicht heeft op de wijze waarop tegemoet gekomen wordt aan een doorgaande lijn op het gebied van onder andere aanbod, ouderparticipatie, zorg en begeleiding.

Ook komen deze onderwerpen nu niet op gemeentelijke niveau aan bod. De instellingen voor kinderopvang nemen (nog) geen deel aan de bijeenkomsten in het kader van de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) en de schoolbesturen maken geen deel uit van het directeurenoverleg met alle directies van de instellingen voor kinderopvang.

1.5 Er zijn geen resultaatafspraken gemaakt

We beoordelen deze standaard als Onvoldoende.

De gemeente heeft met de schoolbesturen die actief zijn binnen de gemeente geen afspraken gemaakt over het gewenste ontwikkelingsniveau van met name de doelgroepkinderen, zodat ze zonder of hooguit met beperkte achterstand in groep 3 van de basisschool kunnen beginnen. Daarmee voldoet de gemeente niet aan artikel 167, lid b van de WPO.

De gemeente geeft hierover aan dat ..... 'Nissewaard veel jonge kinderen kent met complex meervoudige problematiek en gezinsproblematieken. Taalachterstand vormt daar een onderdeel van. In de grotere vraagstukken rond kinderen en hun 'kansen' is het zaak dat gemeente en onderwijs samen een aanpak opzetten die systematisch risico's indamt en kinderen (gelijke) kansen biedt.

Hierin kunnen op termijn ook resultaat- en verwachtingsafspraken opgenomen worden met betrekking tot vve.'

Omdat scholen en schoolbesturen de indruk hebben dat veel peuters nog op de basisschool instromen met een ontwikkelingsachterstand, is het wellicht aan te raden ook resultaatafspraken te maken met de voorscholen. Het wegwerken en voorkomen van achterstanden is immers een verantwoordelijkheid van de voor- en vroegscholen tezamen. Concrete resultaatafspraken, bijvoorbeeld op basis van het ontwikkelingsniveau volgens het observatiesysteem, kan zicht geven op de bereikte ontwikkelingsgroei in de voorschoolse periode.

1.6 De gemeente kan de regie steviger oppakken

We waarderen de vve-coördinatie als Kan beter. De gemeente beschikt niet over een concreet vve-beleid, waarin de visie, doelen en planning is aangegeven. Wel ligt er nu een 'Uitvoeringsprogramma preventie jeugd, peuteropvang en OAB 2020'. Hierin staan thema's genoemd die met vve te maken hebben, zoals 'vve 16 uur + kwaliteitsophoging', maar deze thema's zijn nog niet verder uitgewerkt.

Het is van belang dat de gemeente vanuit een heldere visie en concrete doelen sturing geeft aan de uitvoering van goede voor- en vroegschoolse educatie. Tevens is het van belang dat dit gebeurt in samenspraak met de betrokken partners. Omdat de instellingen voor kinderopvang nog geen deel uit maken van de LEA is het nu niet mogelijk om toe te werken naar een gezamenlijk gedragen beleid.

Vve-beleidscontext

2.1 Er wordt gebruik gemaakt van een integraal vve-programma

We waarderen deze standaard als Voldoende.

De gemeente heeft in haar subsidieregeling aangegeven dat de voorscholen moeten werken met een programma waarin, aantoonbaar en positief beoordeeld door de GGD, systematisch en samenhangend wordt gewerkt aan de ontwikkeling van kinderen op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling.

De gemeente heeft in de subsidieregeling niet meegenomen dat alle locaties ook gebruik moeten maken van een observatiesysteem. Volgens de gemeente is dit voor alle locaties een vanzelfsprekendheid. Gezien het belang van het goed volgen van de ontwikkeling van de kinderen zijn duidelijke afspraken hierover met de voorscholen echter wel aan te bevelen.

2.2 Er is geen gemeentelijk ouderbeleid

We waarderen ook deze standaard als Kan beter.

De gemeente heeft geen specifiek beleid geformuleerd, waarin is aangegeven welke visie de gemeente heeft en welke doelen zij stelt

om ouders als partner te betrekken bij het voorkomen van achterstanden bij peuters. Dit zal volgens de gemeente opgenomen gaan worden in het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid. Er zijn op dit moment geen afspraken met de voorschoollocaties over de wijze waarop zij de ouderparticipatie dienen te versterken. De gemeente subsidieert wel activiteiten die gericht zijn op het stimuleren van ouders om thuis de ontwikkeling van hun peuter te stimuleren. Door het ontbreken van gericht beleid en concrete doelen is het echter niet mogelijk om na te gaan of deze activiteiten ook daadwerkelijk bijdragen aan het terugdringen van achterstanden bij peuters.

2.3 Er is onduidelijkheid over de externe zorgstructuur

Ook de inrichting van de externe zorgstructuur Kan beter. De wijze waarop de voorscholen nu de externe zorg inschakelen voor peuters is per wijk verschillend en niet voor alle betrokken partijen helder. Dit maakt dat er ook geen duidelijke afspraken zijn over wie de regie op zich neemt wanneer peuters en gezinnen met meerdere externe instanties te maken hebben. De gemeente geeft aan dat de externe zorgstructuur op gemeentelijk niveau opnieuw vormgegeven moet worden met heldere afspraken.

2.4 Er zijn geen afspraken over interne kwaliteitszorg met voor- en vroegscholen

De wijze waarop de gemeente gebruik maakt van kwaliteitsbevindingen van de voor- en vroegscholen Kan beter. De gemeente heeft geen afspraken met de instellingen voor kinderopvang over de wijze waarop zij hun eigen kwaliteit evalueren, verbeteren en borgen. Hoewel de gemeente wel de jaarverslagen ontvangt van de instellingen voor kinderopvang, zijn er geen expliciete afspraken over hoe deze instellingen zich aan de gemeente verantwoorden over de kwaliteit van vve. Dat is jammer, omdat de kwaliteit van de uitvoering in grote mate bepaalt of vve succesvol is in het voorkomen van achterstanden. Bij inhoudelijke kwaliteit gaat het bijvoorbeeld om de kwaliteit van het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers, de wijze waarop het vve-programma wordt gebruikt, de omvang en kwaliteit van zorg en begeleiding die peuters is geboden en welke ontwikkeling de doelgroepeuters hebben doorgemaakt.

2.5 Er is geen systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau

Deze standaard waarderen we ook als Kan beter. Door het ontbreken van gericht vve-beleid, waarin concrete doelen zijn opgenomen, is het tot nu toe niet mogelijk geweest om het eigen vve-beleid te evalueren. Op dit moment evalueert de gemeente vooral het bereik van peuters in gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde kinderopvang en het bereik van doelgroepeuters op een vve-plaats.

Vve-condities

3.1 De GGD beoordeelt de basiskwaliteit van de voorscholen

Deze standaard beoordelen we als Voldoende.

De gemeente heeft met de GGD sluitende afspraken gemaakt over een jaarlijkse beoordeling van de basisvoorwaarden voor voorschoolse educatie bij de voorscholen.

3.2 Er is een gemeentelijk vve-subsidiekader

We waarderen deze standaard als Voldoende.

De gemeente heeft een Subsidieregeling Peuteropvang en Onderwijsachterstandenbeleid gemeente Nissewaard 2020. Hierin is aangegeven dat de voorscholen aan de wettelijke eisen voor voorschoolse educatie moeten voldoen. Er zijn weinig aanvullende eisen gesteld. De gemeente laat daardoor een kans liggen om de subsidieregeling als sturend instrument te gebruiken voor het versterken van de kwaliteit van de voorschoolse educatie.

2.2. Afspraken vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij?	Wat doen wij?
Vve gemeente	... van de gemeente	
De gemeente heeft nog geen afspraken met de schoolbesturen gemaakt over wat de resultaten van voerschoolse educatie moeten zijn. De gemeente voldoet hiermee niet aan de wettelijke eis (art. 167, lid 1b van de WPO).	De gemeente spreekt met de schoolbesturen af wat de resultaten van de voerschoolse educatie moeten zijn en maakt afspraken over de wijze waarop de scholen gegevens aanleveren om de resultaten te kunnen monitoren.	In het voorjaar van 2021 voeren wij een herstelonderzoek uit om na te gaan of de gemeente aan de wettelijke eisen voldoet.
De gemeente heeft onvoldoende zicht op de wijze waarop de kindgegevens worden overgedragen van voor- naar voerschool. Hiermee voldoet de gemeente niet aan artikel 167, lid 1a onder 3 van de Wet op het primair onderwijs (WPO).	De gemeente maakt afspraken met de kinderopvang organisaties en schoolbesturen over het te hanteren overdrachtsformulier en de wijze van overdracht van kindgegevens.	In het voorjaar van 2021 voeren wij een herstelonderzoek uit om na te gaan of de gemeente aan de wettelijke eisen voldoet.

3. Reactie van de gemeente

Hieronder geeft het college van burgemeester en wethouders een reactie op de uitkomsten van het onderzoek. De gemeente Nissewaard geeft aan hoe zij hiermee aan de slag gaat.

De gemeente Nissewaard voert een actief vve-beleid. De gemeente is het met u eens dat op onderdelen een verbeteringslag kan plaatsvinden en dat wij met betrekking tot de vve-coördinatie de regie steviger kunnen oppakken.

Maar dit betekent voor ons niet dat wij de regie op het totale vve-beleid enigszins hebben verloren. Wij staan voor wat betreft het vve-beleid niet aan de zijlijn. Samen met kinderopvangaanbieders hebben wij in de afgelopen periode het vve-aanbod aanzienlijk kunnen verruimen (van 2 naar 7 locaties) zodat er sprake is van een goede spreiding over de stad. Tevens hebben we in overleg met de partners de doelgroepdefinitie verruimd, zodat er nog meer peuters aan een programma voorschoolse educatie kunnen deelnemen. Ook gaan wij samen met het CJG en de kinderopvangorganisaties bekijken op welke wijze het bereik nog verder kan toenemen.

Ook hebben wij in 2019 op casusniveau gewerkt aan een de verbinding Onderwijs en opvang met als doel het vroegtijdig signaleren, onderkennen en oppakken van (soms complexe) zorgvragen bij kinderen en gezinnen. Wij erkennen dat er nog verbeteringen nodig zijn en zetten daar stevig op in. In onze visie maakt het vve-beleid deel uit van een breder jeugdbeleid, gericht op het versterken van gelijke kansen voor jonge kinderen. Dit doen we in samenwerking met de andere gemeenten op Voorne-Putten binnen het programma 'Kinderogen'.

Het is de bedoeling om een gezamenlijke Jeugd- en Onderwijsvisie Voorne-Putten in 2020 te ontwikkelen. Deze visie sluit aan bij onze ambities op het terrein van onder andere de voor- en voerschoolse educatie. Het gaat dan om ouderparticipatie, verbindingen tussen interne en externe zorgstructuren, resultaatafspraken en doorontwikkelingen op de kwaliteit van het totale vve-aanbod. Vooruitlopend hierop geven wij hieronder aan welke doelen we als gemeente willen bereiken en hoe we uw rapport hierbij als basis voor onze ontwikkelrichting gebruiken.

Ontwikkelrichting

Onderdeel doorgaande leerlijn

Wij gaan er voor zorgen dat de doorgaande lijn voldoende wordt geborgd. Wij zullen met de kinderopvang en het onderwijs (en de ondersteuningsorganisaties) in een borgingsdocument dit gaan vastleggen. Dit doen we in samenhang met het programma 'Kinderogen'.

Onderdeel resultaatafspraken

Wij gaan resultaatafspraken met de schoolbesturen maken over het gewenste ontwikkelingsniveau van met name de doelgroepkinderen, zodat ze zonder of hooguit met een beperkte achterstand in groep 3 van de basisschool kunnen beginnen.

Beleidsvisie en regievoering

Wij zullen vanuit een beleidsvisie en doelstellingen sturing gaan geven aan de uitvoering van voor- en vroegschoolse educatie. Uiteraard zullen we rekening houden met het al bestaande uitvoeringsprogramma preventie jeugd, peuteropvang en OAB. De visieontwikkeling zal in samenspraak met de betrokken partners tot stand komen. Ouderbetrokkenheid en een observatiesysteem zullen in het visiedocument worden meegenomen. In de subsidiebeschikking zullen wij het gebruik van een observatiesysteem opnemen.

De inhoudelijke koers die wij willen gaan varen wordt mede bepaald door de bevindingen van de Onderwijsinspectie, maar ook door de al lopende programma's. Hieronder treft u de reactie van de gemeente aan.

Externe zorgstructuur is per wijk verschillend en niet voor alle partijen helder

Het basisaanbod van onze jeugdteams is in alle wijken toegespitst op de hulpvraag van de gezinnen, maar dit is niet altijd hetzelfde als de hulpvraag van pedagogisch medewerkers en leerkrachten. Wij zijn in 2020 een programma onderwijszorg ("Kinderogen") gestart om hier verbetering in te brengen. Dat betekent dat wij pilots starten om jeugdhulp rondom de opvanglocaties en scholen preventiever in te zetten, o.a. door coaching on the job van pedagogisch medewerkers. Dit bovenop de eerdere investering in (voor)school- maatschappelijk werk en jongerenwerk. Het uitgangspunt in de samenwerking tussen opvang, onderwijs en ondersteuning is dat ouders zoveel mogelijk in regie blijven en dus actief betrokken zijn bij het proces.

Er zijn geen afspraken over interne kwaliteitszorg met voor- en vroegscholen

Wij gaan met de aanbieders van kinderopvang resultaatgerichte afspraken over het evalueren van de interne kwaliteitszorg van de voorscholen. Dit doen wij, omdat effecten van vve mede afhankelijk zijn van de kwaliteit die geleverd wordt door de voorscholen. Het gaat volgens ons dan om de pedagogische en educatieve vaardigheden van de pedagogisch medewerkers, de wijze waarop het vve-programma wordt gebruikt, de zorg en begeleiding die aan peuters wordt geboden. Tot slot wordt de eis/voorwaarde gesteld dat de aanbieders van vve deze kwaliteit regelmatig gaan evalueren, verbeteren en borgen en de gemeente op de hoogte wordt gebracht door middel van een rapport/jaarverslag.

Er is geen systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau

Op basis van onze nieuwe visie gaan wij gericht vve-beleid ontwikkelen met daarin concrete doelen. Hierdoor zijn wij in staat ons beleid te evalueren en waar nodig bij te stellen.

De gemeente wil in de komende jaren inzetten op een integraal beleid dat achterstanden bij kinderen van 0-12 jaar aanpakt en daar mogelijk voorkomt. De ondersteuning in de opvang richt zich met name op een taalcomponent; namelijk voldoende beheersen van de Nederlandse taal. De primaire focus ligt hierbij op het jongste kind (peuters en kleuters) en zal waar nodig ook ondersteuning bieden voor 6-12 jarigen. Wat wij willen toevoegen is (preventieve) ondersteuning bij de gedragsontwikkeling van kinderen. Dit kan in samenwerking met de kinderopvang, scholen en het samenwerkingsverband voor passend onderwijs. Zo krijgen we meer samenhang, waarbij alle ketenpartners elkaars expertise aanvullen en weten te vinden.

Voor de resterende beleidsperiode Onderwijsachterstanden richten wij ons op de volgende onderdelen:

- wij stellen een samenwerkingsovereenkomst vast die eind 2021 wordt geëvalueerd en waar nodig bijgesteld;
- wij krijgen zicht op het bereik en non-bereik en de reden van het nog-bereik van de doelgroep. Dit doen we op basis van een sluitende registratie door het CJG;
- wij maken resultaatafspraken met het onderwijs en monitoren deze periodiek;
- wij zorgen er voor dat op wijkniveau in het kader van vve tussen de voorschoolse voorzieningen en basisscholen afstemmingsafspraken worden gemaakt, om daarmee de doorgaande lijn te borgen Dit als aanvulling op jaarlijkse activiteitenplannen;
- wij gaan in overleg met de voorschool bezieen op welke wijze de ouderbetrokkenheid kan worden vergroot;
- wij organiseren binnen het programma 'Kinderogen' verschillende pilots om de verbinding tussen opvang, onderwijs en ondersteuning te versterken. De uitkomsten van de pilots bepalen mede welke structurele afspraken we maken over de doorgaande lijn van jeugdhulp en het basisonderwijs.

Ons uiteindelijke doel is dat 90% van de peuters, die tot de doelgroep behoren, deelneemt aan een voorschoolse voorziening. Belangrijke voorwaarde voor het bereiken van dit en tevens ook van andere relevante doelen is dat de betrokken kinderopvangorganisaties structureel gaan deelnemen aan de LEA.

Tot slot

De gemeente neemt de bevindingen van Inspectie van het Onderwijs serieus, maar realiseert zich wel dat de uitvoering van het vve-beleid een gedeelde verantwoordelijkheid is van alle partners. Een ieder die met vve-beleid te maken heeft dient bepaalde rollen te vervullen en zijn/haar verantwoordelijkheid te nemen voor het behalen van de gezamenlijke doelstellingen. De gemeente pakt hierin haar regierol door verbinding, samenwerking en afspraken tussen de verschillende partijen aan te jagen en te faciliteren.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

